

Vládní návrh

ZÁKON

ze dne 2017,

kterým se mění zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

ČÁST PRVNÍ

Změna rozpočtových pravidel

Čl. I

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění zákona č. 493/2000 Sb., zákona č. 141/2001 Sb., zákona č. 187/2001 Sb., zákona č. 320/2001 Sb., zákona č. 450/2001 Sb., zákona č. 202/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 479/2003 Sb., zákona č. 186/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 482/2004 Sb., zákona č. 1/2005 Sb., zákona č. 127/2005 Sb., zákona č. 361/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 546/2005 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 130/2006 Sb., zákona č. 138/2006 Sb., zákona č. 140/2006 Sb., zákona č. 230/2006 Sb., zákona č. 267/2006 Sb., zákona č. 174/2007 Sb., zákona č. 270/2007 Sb., zákona č. 26/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 109/2009 Sb., zákona č. 154/2009 Sb., zákona č. 214/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 417/2009 Sb., zákona č. 421/2009 Sb., zákona č. 139/2010 Sb., zákona č. 199/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 30/2011 Sb., 73/2011 Sb., zákona č. 366/2011 Sb., zákona č. 370/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 456/2011 Sb., zákona č. 457/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 465/2011 Sb., zákona č. 171/2012 Sb., zákona č. 407/2012 Sb., zákona č. 501/2012 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 250/2014 Sb., zákona č. 25/2015 Sb., zákona č. 320/2015 Sb., zákona č. 357/2015 Sb., zákona č. 128/2016 Sb., zákona č. 135/2016 Sb., zákona č. 264/2016 Sb., zákona č. 24/2017 Sb. a zákona č. 59/2017 Sb., se mění takto:

1. V § 14 odst. 3 se věta první nahrazuje větou „Žádost o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci nelze podat ústně do protokolu.“.
2. V § 14 odst. 3 písmeno c) zní:
„c) účel, na který chce žadatel o dotaci nebo návratnou finanční výpomoc (dále jen „žadatel o dotaci“) žádané prostředky použít.“.
3. V § 14 odst. 3 písm. d) se slovo „a“ zrušuje.
4. V § 14 odst. 3 písm. e) se za slovo „žadatel“ vkládají slova „o dotaci“.
5. V § 14 se na konci odstavce 3 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena f) a g), která znějí:
„f) další podklady nutné pro rozhodnutí poskytovatele a
g) identifikace výzvy, na jejímž základě je žádost podávána.“.

6. V § 14 odst. 4 písm. c) se slova „nebo částku, do jejíž výše může být dotace nebo návratná finanční výpomoc poskytnuta“ zrušují.
7. V § 14 odst. 4 se písmeno i) zrušuje.
Dosavadní písmena j) a k) se označují jako písmena i) a j).
8. V § 14 odst. 4 písm. i) se slova „na které se nevztahuje zákon o zadávání veřejných zakázek“ nahrazují slovy „na jejichž výběr se nevztahuje zákon o zadávání veřejných zakázek“.
9. V § 14 se odstavec 5 včetně poznámek pod čarou č. 15 a 15a a odkazů na tyto poznámky pod čarou zrušuje.
Dosavadní odstavce 6 až 13 se označují jako odstavce 5 až 12.
10. V § 14 odst. 8 se číslo „6“ nahrazuje číslem „5“ a slova „7 a 8“ se nahrazují slovy „6 a 7“.
11. V § 14 se odstavec 12 zrušuje.
12. V § 14e odst. 1 větě první, § 14f odst. 1 písm. b) a v § 14f odst. 4 se číslo „6“ nahrazuje číslem „5“.
13. V § 14e odst. 1 větě druhé a v § 14f odst. 3 písm. a) se text „písm. k)“ nahrazuje textem „písm. j)“.
14. Za § 14f se vkládají nové § 14g až 14q, které včetně nadpisů znějí:

„§ 14g
Vedení řízení

Řízení vede poskytovatel. Poskytovatel může některé činnosti přenést na právnickou osobu nebo jinou organizační složku státu veřejnoprávní smlouvou; pro postup se použije § 160 správního řádu obdobně. Nelze však převést vyhlášení výzvy podle § 14j a vydání rozhodnutí.

§ 14h
Doručování rozhodnutí o zamítnutí žádosti

Rozhodnutí, kterým se žádost o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci zcela zamítá, lze doručit veřejnou vyhláškou, a to pouze způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 14i
Účastník řízení

Účastníkem řízení o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci je pouze žadatel o dotaci.

§ 14j

Výzva k podání žádosti

(1) Výzva k podání žádosti o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci se zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup. Obsah výzvy musí být přístupný po dobu nejméně 30 dnů před uplynutím lhůty pro podání žádosti. Obsahem výzvy je její věcné zaměření, okruh oprávněných žadatelů o dotaci, lhůta pro podání žádosti, popřípadě další požadavky, které žadatel o dotaci musí naplnit a informace o podkladech podle § 14 odst. 3 písm. f).

(2) Výzva k podání žádosti o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci dále obsahuje informace o možnosti postupu podle § 14k odst. 1, 3 a 4, § 14l a 14p.

(3) K žádosti o dotaci nebo návratnou finanční výpomoc podané před zveřejněním výzvy se nepřihlíží.

(4) Poskytovatel usnesením řízení zastaví v případě, že

a) žádost nebyla podána ve lhůtě stanovené výzvou k podání žádosti,

b) žadatel neodpovídá okruhu oprávněných žadatelů o dotaci uvedenému ve výzvě k podání žádosti,

c) žádost trpí vadami a výzva k podání žádosti nepřipouští možnost jejich odstranění podle § 14k odst. 1.

§ 14k

Odstranění vad žádosti, doložení dalších podkladů a úprava žádosti

(1) Trpí-li žádost o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci vadami, vyzve poskytovatel v případě, že to výslovně uvedl ve výzvě podle § 14j, žadatele o dotaci k odstranění vad; k tomu mu poskytne přiměřenou lhůtu.

(2) Neodstraní-li žadatel o dotaci vady ve lhůtě podle odstavce 1, poskytovatel řízení zastaví.

(3) Pokud to výslovně uvedl ve výzvě podle § 14j, může poskytovatel kdykoliv v průběhu řízení vyzvat žadatele o dotaci k doložení dalších podkladů nebo údajů nezbytných pro vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci, k čemuž žadateli o dotaci poskytne přiměřenou lhůtu.

(4) Pokud to výslovně uvedl ve výzvě podle § 14j, může poskytovatel žadateli o dotaci doporučit úpravu žádosti, lze-li předpokládat, že upravené žádosti bude zcela vyhověno; vyhoví-li žadatel o dotaci tomuto doporučení, posuzuje poskytovatel upravenou žádost.

§ 14l

Zemřel-li žadatel o dotaci nebo zanikl-li žadatel o dotaci přede dnem vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci, poskytovatel řízení zastaví, není-li ve výzvě podle § 14j stanoveno jinak.

§ 14m
Rozhodnutí

(1) Poskytovatel rozhodnutím

- a) zcela poskytne dotaci nebo návratnou finanční výpomoc,
- b) zcela zamítne žádost o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci, nebo
- c) dotaci nebo návratnou finanční výpomoc zčásti poskytne a zároveň žádost ve zbytku zamítne.

(2) Je-li dotace nebo návratná finanční výpomoc zcela nebo zčásti poskytnuta, obsahuje výroková část rozhodnutí náležitosti uvedené v § 14 odst. 4 písm. c) až h) a může obsahovat náležitosti uvedené v § 14 odst. 4 písm. i) a j) a v § 14 odst. 5 až 7.

§ 14n
Lhůta pro vydání rozhodnutí

(1) Rozhodnutí, kterým se žádost o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci zcela zamítá, poskytovatel vydá nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy vydal veškerá rozhodnutí, kterými jsou finanční prostředky na základě výzvy podle § 14j poskytnuty.

(2) Den vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci je považován za den poskytnutí veřejné podpory nebo podpory malého rozsahu.

§ 14o
Změna rozhodnutí

Postupem podle § 14g až 14i, 14l a 14m může poskytovatel rozhodnout na základě žádosti příjemce dotace nebo návratné finanční výpomoci o změně práv a povinností uvedených v § 14 odst. 4 písm. c), e) až h), i) a j).

§ 14p
Nové rozhodnutí

Žádosti o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci, která byla pravomocně zcela nebo zčásti zamítnuta, lze novým rozhodnutím zcela vyhovět, případně zčásti vyhovět a ve zbytku ji zamítnout, souhlasí-li s tím žadatel o dotaci. Takovému rozhodnutí může předcházet postup upravený v § 14k odst. 3 a 4.

§ 14q
Vztah ke správnímu řádu

(1) V řízení o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci se nepoužije ustanovení § 37 odst. 3, § 41, § 45 odst. 2 a 4, § 71 odst. 3, § 80 odst. 4 písm. b) až d), § 140 odst. 2 a § 146 správního řádu.

(2) Proti rozhodnutí poskytovatele není přípustné odvolání ani rozklad. Obnova řízení se nepřipouští. Přezkumné řízení se nepřipouští, s výjimkou postupu podle § 153 odst. 1 písm. a) správního řádu.“

15. V § 17 se za slovo „žadatelem“ vkládají slova „o dotaci“.
16. V § 26 odst. 2 větě třetí se číslo „6“ nahrazuje číslem „5“.
17. V § 27 odst. 1 větě první se slova „a nepředvídaných“ nahrazuje slovy „, avšak v zákoně o státním rozpočtu neobsažených“.
18. V § 44 odst. 1 písm. i) se číslo „8“ nahrazuje číslem „7“.
19. V § 44a odst. 4 písm. a) a v § 44a odst. 5 se číslo „6“ nahrazuje číslem „5“.
20. V § 75 větě druhé se číslo „10“ nahrazuje číslem „9“.
21. V § 77 odst. 1 větě druhé se text „§ 14 odst. 13“ nahrazuje textem „§ 14o“.

Čl. II

Přechodné ustanovení

1. V řízení o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci v případech, kdy žádost o dotaci nebo návratnou finanční výpomoc byla podána přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se postupuje podle zákona č. 218/2000 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. O žádostech podaných po dni nabytí účinnosti tohoto zákona se rozhoduje podle zákona č. 218/2000 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, i tehdy, byla-li výzva k podávání žádostí o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci zveřejněna přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

3. Poskytovatel do 30 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup informaci o možnosti postupu podle § 14k odst. 1, 3 a 4, § 14l a 14p zákona č. 218/2000 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Pokud poskytovatel informaci nezveřejní, postupuje se podle výzvy zveřejněné přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o podpoře regionálního rozvoje

Čl. III

Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 138/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 66/2007 Sb., zákona č. 154/2009 Sb., zákona č. 199/2010 Sb., zákona č. 253/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 457/2011 Sb., zákona č. 239/2012 Sb., zákona č. 250/2014 Sb., zákona č. 298/2015 Sb. a zákona č. 24/2017 Sb., se mění takto:

1. V § 18 odst. 6 písmeno c) zní:

„c) doručení žádostí o dotace nebo návratné finanční výpomoci, rozhodnutí v řízení o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci, žádostí o platbu, změnových hlášení a dalších obdobných dokumentů,“.

2. V § 18 se doplňují odstavce 18 a 19, které znějí:

„(18) Dokument podle odstavce 6 písm. c) se považuje za doručený okamžikem, kdy se do monitorovacího systému přihlásí žadatel nebo jím pověřená osoba, která má s ohledem na rozsah svého oprávnění v rámci monitorovacího systému přístup k dokumentu.

(19) Nepřihlásí-li se do monitorovacího systému žadatel nebo jím pověřená osoba ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byl dokument vložen do monitorovacího systému, považuje se tento dokument za doručený posledním dnem této lhůty; to neplatí, vylučuje-li jiný právní předpis náhradní doručení.“.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Čl. IV

V § 7 zákona č. 130/2002 Sb., ve znění zákona č. 110/2009 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 135/2016 Sb. a zákona č. 194/2016 Sb., se doplňuje odstavec 9, který zní:

„(9) Na poskytnutí podpory podle tohoto zákona se nepoužijí ustanovení § 14g až 14q rozpočtových pravidel⁸⁾.“.

ČÁST ČTVRTÁ

ÚČINNOST

Čl. V

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2018.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

OBECNÁ ČÁST

1. Zhodnocení platného právního stavu, včetně zhodnocení současného stavu ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech je obecná právní norma, která upravuje tvorbu, funkce a obsah střednědobého výhledu státního rozpočtu, státního rozpočtu a státního závěrečného účtu, příjmy a výdaje státního rozpočtu, státní finanční aktiva a pasiva, finanční hospodaření organizačních složek státu, zařízení státu majících obdobné postavení jako organizační složka státu, a státních příspěvkových organizací, finanční kontrolu, podmínky zřizování státních fondů, způsob řízení státní pokladny a řízení státního dluhu, hospodaření s prostředky soustředěnými v Národním fondu.

Navrhovaná novela zákona upravuje proces poskytování dotací a návratných finančních výpomocí ze státního rozpočtu.

Řízení o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci je upraveno v § 14 rozpočtových pravidel. Je zde upravena žádost o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci a rozhodnutí o jejich poskytnutí včetně jeho náležitostí. Při vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci je vyloučeno použití správního řádu a soudního přezkum rozhodnutí.

V současné právní úpravě je uvedeno, že *vyhoví-li poskytovatel žádosti o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci, vydá písemné rozhodnutí, které obsahuje požadované náležitosti. Na výše uvedená rozhodnutí se nevztahují obecné předpisy o správním řízení a je vyloučeno jeho soudní přezkoumání.* Všeobecně rozšířený výklad tohoto ustanovení byl takový, že vyloučení správního řádu a soudního přezkumu se vztahuje jak na pozitivní, tak i negativní rozhodnutí (v případě nevyhovění žádosti nemá neúspěšný žadatel možnost využít proti rozhodnutí poskytovatele žádné opravné prostředky).

Výše uvedená právní úprava poskytování dotací a návratných finančních výpomocí ze státního rozpočtu je však v souvislosti s vývojem právního řádu a s vývojem judikatury překonaná. Poskytování dotací a návratných finančních výpomocí ze státního rozpočtu je výkonem veřejné správy, a proto se na něj vztahuje správní řád, a to i z toho důvodu, že poskytování dotací není podřízeno žádnému procesu, který by správní řád plně nahrazoval.

Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje upravuje systém MS2014+, neupravuje však otázky potřebné k jeho využití pro potřeby řízení o poskytnutí dotací.

2. Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen a vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

Současný právní stav se jeví jako dlouhodobě neudržitelný. Rozpočtová pravidla vylučují použití správního řádu na proces poskytování dotací a návratných finančních výpomocí ze státního rozpočtu, ale zároveň neupravují jiný proces, kterým by se takové poskytování řídilo, což je v rozporu s § 180 správního řádu. Je proto třeba upravit vztah poskytování dotací a návratných finančních výpomocí ze státního rozpočtu ke správnímu řádu.

V praxi by aplikace správního řádu v plném rozsahu znamenala velkou časovou náročnost celého procesu a značný nárůst administrativní zátěže poskytovatelů dotací. Navrhuje se proto jednostupňové správní řízení, tedy žadatel o dotaci nebo návratnou finanční výpomoc se nebude moci proti rozhodnutí, kterým bude ukončeno správní řízení odvolat ani proti němu podat rozklad. Vyloučena bude i obnova řízení. Soudní přezkum rozhodnutí v návrhu vyloučen není a účastník řízení se tedy bude moci obrátit se správní žalobou na soud. Po podání žaloby ve správním soudnictví může být za účelem uspokojení žadatele o dotaci provedeno přezkumné řízení.

Vzhledem k tomu, že poskytování dotací a návratných finančních výpomocí ze státního rozpočtu je výkonem veřejné správy, nelze současný stav v této oblasti změnit jinak než zákonem. Navrhuje se tedy zákon, kterým se mění rozpočtová pravidla (zákon č. 218/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

Ustanovení zákona se nedotýkají normativního financování škol a školských zařízení. V tomto případě se jedná, v souladu s § 7 odst. 1 písm. u) zákona č. 218/2000 Sb., o další výdaje stanovené zvláštním zákonem. Úprava dotačního řízení se na tyto případy s ohledem na specifika normativního financování ani nehodí. Financování v těchto případech probíhá podle normativů vyhlášených MŠMT ve Věstníku MŠMT. Finanční prostředky se následně v souladu se školským zákonem rozdělují jako součin normativů a jednotek, na které tyto normativy připadají. Zvláštní úpravu dotačního řízení pak obsahuje č. 306/1999 Sb., na jehož základě se poskytují dotace soukromým školám a školským zařízením.

Rozpočtová pravidla neupravují práva a povinnosti fyzických osob, nelze proto hodnotit dopady aktuální ani nově navrhované právní úpravy ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen.

V zákoně č. 248/2000 Sb. se navrhuje právní úprava, která umožní využití systému MS2014+ pro doručování v rámci řízení o poskytnutí dotace spolufinancované z rozpočtu Evropské unie.

3. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

V čl. 79 odst. 1 Ústavy České republiky je řečeno, že ministerstva a jiné správní úřady lze zřídit a jejich působnost stanovit pouze zákonem. Předložený návrh je zpracován v souladu s výše uvedeným ustanovením a není s ním v rozporu. Návrh neodporuje ani ustanovení čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky, který stanoví, že státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon. Předložený návrh není v rozporu s příslušnými ustanoveními Listiny základních práv a svobod.

Ústava České republiky ani Listina základních práv a svobod nezaručuje právo na dvoustupňové správní řízení. Z tohoto pohledu není navrhované jednostupňové správní řízení v rozporu s ústavním pořádkem České republiky.

Listina základních práv a svobod umožňuje tomu, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen rozhodnutím orgánu veřejné správy, může se obrátit na soud, aby přezkoumal zákonnost takového rozhodnutí, nestanoví-li zákon jinak. Soudní přezkum rozhodnutí o žádosti o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci v návrhu vyloučen není a návrh je tedy v souladu s výše uvedeným ustanovením Listiny základních práv a svobod.

4. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie, popřípadě i s legislativními záměry a s návrhy předpisů Evropské unie

Provádění rozpočtové politiky a odpovědnost za ni patří v Evropské unii do kompetencí členských států. Pokud však jde o čerpání prostředků z rozpočtu Evropské unie, toto podléhá základnímu právnímu rámci, který tvoří jak primární právo EU (zejména čl. 317 Smlouvy o fungování Evropské unie - sdílené řízení hospodaření s těmito finančními prostředky mezi Evropskou komisí a členskými státy a odkaz na zásady řádného finančního řízení), tak předpisy práva sekundárního – základem je tzv. Finanční nařízení EU (čl. 59 - sdílené řízení s členskými státy ad.) a dále řada přímo použitelných předpisů z oblasti poskytování finanční pomoci z rozpočtu EU obsahujících pravidla čerpání finančních prostředků vztahující se k daným fondům EU.

Kontrolu postupů, pokud jde o využívání fondů EU dle výše uvedených pravidel práva EU, provádí Evropská komise.

Vzhledem k pravidlům práva EU lze konstatovat, že členským státům je uložena zejména obecná povinnost dbát na předcházení nesrovnalostí, které zahrnují jakékoli porušení právního předpisu (unijního nebo vnitrostátního), v jehož důsledku by mohl být z rozpočtu EU uhrazen neoprávněný výdaj – v podrobnostech např. čl. 122 odst. 2 nařízení EU č. 1303/20132.

Předpisy sekundárního práva EU dále členským státům ukládají přijmout opatření v oblasti systémů řízení a kontroly programů EU tak, aby tyto programy/fondy EU byly využívány zákonně a řádně (srov. základní zásady systémů řízení a kontroly uvedené v čl. 72 výše cit. nařízení EU č. 1303/2013, včetně písm. h)).

Dále, pokud jde o vyšetřování nesrovnalostí v souvislosti s čerpáním prostředků z rozpočtu EU, právo EU stanoví v prvé řadě odpovědnost členského státu a přímo použitelné předpisy EU pak stanoví další podrobnosti, např. pokud jde o finanční opravy, které jsou v případech zjištěných nesrovnalostí členské státy povinny provést.

Návrh není předkládán jako implementační, vztah předmětu úpravy k pravidlům stanoveným právem EU tu však je. Rozpory s právem EU nebyly shledány.

5. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Úprava poskytování dotací a návratných finančních výpomocí ze státního rozpočtu ani pravidla hospodaření organizačních složek státu není předmětem žádné mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána.

6. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Navrhovaná právní úprava nezvyšuje ani nesnižuje rozsah poskytování dotací. Z tohoto pohledu je navrhovaná právní úprava rozpočtově neutrální.

Navrhovaná právní úprava stanovuje určité procesní postupy, které budou muset poskytovatelé dotací a návratných finančních výpomocí ze státního rozpočtu dodržovat. Oproti současné praxi se tak u většiny poskytovatelů (jde jen o část organizačních složek státu – ústřední orgány státní správy, Grantová agentura, Technologická agentura, Akademie věd, Úřad práce, Česká rozvojová agentura) zvýší administrativní zátěž, což se projeví požadavkem na nárůst počtu pracovních sil a s tím souvisejících nároků na platy. Tento nárůst by na druhé straně mohl být částečně utlumen obsazením dosud neobsazených míst. Požadavek na nárůst počtu pracovních sil nemůže být stejný u všech poskytovatelů dotací a návratných finančních výpomocí ze státního rozpočtu, protože všichni poskytovatelé neposkytují jejich stejný počet.

Případné požadavky na nárůst počtu pracovních sil a s tím souvisejících prostředků na platy budou řešeny v dohodě poskytovatelů s Ministerstvem financí. Očekávané dopady na státní rozpočet vyvolané zvýšenou administrativní zátěží poskytovatelů jsou vyčísleny v části V. Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace (RIA), kap. 8.

Navrhovaná právní úprava nebude mít žádné přímé dopady na jiné veřejné rozpočty ani na podnikatelské prostředí.

Navrhovaný právní předpis nebude mít dopady na sociálně slabé osoby, osoby se zdravotním postižením, národnostní menšiny, na rovnost mužů a žen ani žádné jiné sociální dopady, protože této problematice se materiál netýká. Materiál nebude mít žádné dopady na životní prostředí.

7. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Návrh zákona nebude mít žádný dopad ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů.

8. Zhodnocení korupčních rizik

Navrhovaná právní úprava nevyvolává nebezpečí zvýšené korupce, neusnadňuje žádným způsobem korupční jednání ani jakkoliv neznesnadňuje odhalení korupčního jednání.

Přiměřenost

Předkládaný návrh je přiměřený tomu, že má upravovat proces poskytování dotací a návratných finančních výpomocí ze státního rozpočtu. Podřízení procesu poskytování dotací a návratných finančních výpomocí ze státního rozpočtu správnímu řádu (se stanovenými výjimkami a zvláštní úpravou některých institutů) a umožnění soudního přezkumu rozhodnutí zajistí procesní práva žadatelům o tyto prostředky. Na druhé straně zvláštní úprava některých institutů a vyloučení některých ustanovení správního z aplikace zajistí, že nebude ohroženo poskytování uvedených prostředků ze státního rozpočtu. Poskytování dotací a návratných finančních výpomocí ze státního rozpočtu je výkonem veřejné správy, a proto je nutné přistoupit k zákonné úpravě.

Jednoznačnost

Na proces poskytování dotací a návratných finančních výpomocí ze státního rozpočtu se použije subsidiárně správní řád. Rozpočtová pravidla vycházejí z toho, že na dotaci ani návratnou finanční výpomoc není právní nárok. Je tedy umožněna relativně volná úvaha poskytovatele, zda dotaci nebo návratnou finanční výpomoc ze státního rozpočtu

poskytne. Poskytovatel však nemůže uvedené prostředky poskytnout ze své vlastní vůle, ale vždy rozhodne o žádosti žadatele o dotaci nebo návratnou finanční výpomoc. Na druhé straně kritéria pro rozhodování by již měla být naznačena ve výzvě k podávání žádostí o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci. Poskytovatel bude rovněž vázán možnostmi státního rozpočtu.

Standardnost

Vzhledem k tomu, že proces poskytování dotací a návratných finančních výpomocí ze státního rozpočtu je podřízen správnímu řádu, jsou jednotlivé instituty v právním řádu již obsaženy. Jediným institutem, který ve správním řádu obsažen není je výzva k podání žádosti o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci. Tyto výzvy jsou však již dnes poskytovateli používány.

Motivace ke korupci

Vzhledem k tomu, že podle rozpočtových pravidel není na dotaci ani návratnou finanční výpomoc právní nárok, neměli by žadatelé o tyto prostředky spoléhat na ně jako na rozhodující nebo dokonce jediný zdroj finančních prostředků. Případné zamítnutí žádosti o dotaci nebo návratnou finanční výpomoc by tedy nemělo mít vliv na existenci takového žadatele.

Nepředpokládá se, že korupce v oblasti poskytování dotací a návratných finančních výpomocí ze státního rozpočtu by byla systémovým jevem. Vzhledem k některým částkám poskytovaným jako dotace nebo návratná finanční výpomoc by se korupce zřejmě ani nevyplatila.

Rozhodování

Pravomoc poskytovat dotace mají organizační složky státu, které jsou uvedeny v § 14 odst. 2 rozpočtových pravidel. Rovněž mohou mít takovou pravomoc organizační složky státu, které určí zvláštní zákon, což je dnes Česká rozvojová agentura. Každý poskytovatel rozhoduje o dotacích nebo návratných finančních výpomocích, které spadají do výkonu činností určených mu zákonem.

Z procesní stránky bude rozhodováno podle správního řádu v jednom stupni. Řízení o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci ze státního rozpočtu vede její poskytovatel, který je tedy za průběh řízení odpovědný. V tomto ohledu se nemění současný stav. Bude možný soudní přezkum rozhodnutí. Poskytovatel bude moci po podání žaloby ve správním soudnictví přezkoumat svoje rozhodnutí v rámci přezkumného řízení upraveného správním řádem. Nejsou dotčeny ani kontrolní mechanismy u poskytovatelů dotací, které se opírají o jiné právní předpisy.

Transparentnost

Navrhovaná právní úprava nemá vliv na dostupnost informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Informace o dotacích jsou zveřejňovány na internetových stránkách Ministerstva financí v rozsahu stanoveném v § 18a rozpočtových pravidel.

Významnost korupčních rizik

Vzhledem k tomu, že o poskytnutí či neposkytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci bude vydáno rozhodnutí podle správního řádu, které bude nutné odůvodnit a které může být předmětem soudního přezkumu a po podání žaloby ve správním soudnictví rovněž předmětem přezkumného řízení podle správního řádu, neskýtá navrhovaná právní úprava významná korupční rizika. Vzhledem k tomu, že korupční rizika nejsou významná, jde i o rizika akceptovatelná.

9. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Návrh zákona nebude mít žádný dopad na bezpečnost nebo obranu státu.

ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K části první – novela rozpočtových pravidel

K čl. I

K bodu 1

Vzhledem k tomu, že řízení o poskytnutí dotace bude v zásadě podléhat správnímu řádu, vztahuje se na podání žádosti i § 37 odst. 4 správního řádu. Všechny způsoby uvedené v § 37 odst. 4 správního řádu jsou použitelné s výjimkou podání žádosti ústně do protokolu. Při velkém množství žádostí a jejich relativní složitosti není možné, aby žadatelé o dotaci chodili k poskytovatelům dotací a žádosti diktovali ústně do protokolu.

K bodu 2

Ten, kdo bude žádat o dotaci nebo návratnou finanční výpomoc ze státního rozpočtu bude v dalším textu zákona označen jako žadatel o dotaci. Žadatelem o dotaci je myšlen jednotlivý žadatel, který žádá o konkrétní dotaci nebo návratnou finanční výpomoc.

K bodu 3

Jde o legislativně-technickou úpravu, která souvisí s doplněním písmen f) a g) do § 14 odst. 3 (viz bod 5).

K bodu 4

Jde o legislativně technickou úpravu, která souvisí se zavedením legislativní zkratky „žadatel o dotaci“.

K bodu 5

V § 14 odst. 3 obsahují písmena a) až e) obecné náležitosti, které musí obsahovat každá žádost o dotaci nebo návratnou finanční výpomoc ze státního rozpočtu. Navrhované doplnění písmena f) reflektuje faktický stav, kdy žádosti o dotaci nebo návratnou finanční výpomoc ze státního rozpočtu musí obsahovat další podklady nutné pro rozhodnutí poskytovatele podle toho, na co mají být prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu využity. Například jiné podklady budou nutné pro dotace na sociální služby a jiné podklady budou třeba na dotace pro zemědělce.

Žádat o dotace bude možné pouze na základě předchozí výzvy poskytovatele (viz navrhovaný § 14j). Je třeba, aby poskytovatel dotace nebo návratné finanční výpomoci ze státního rozpočtu dokázal identifikovat, na základě jaké výzvy je žádost podávána. Proto je třeba, aby žadatelé o dotaci uváděli výzvu, na jejímž základě žádost podávají, což je obsahem navrhovaného písmena g).

K bodu 6

Rozhodnutí o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci ze státního rozpočtu bude rozhodnutím podle správního řádu, které musí být přezkoumatelné. Proto je třeba v něm uvést přesnou částku, která má být příjemci poskytnuta.

K bodu 7

Den vydání rozhodnutí není podle správního řádu součástí výrokové části rozhodnutí.

K bodu 8

Současné znění ustanovení § 14 odst. 4 písm. j) je matoucí, protože svým smyslem odkazuje spíše k rozlišení osob - zadavatelů od osob - nezadavatelů. Ve skutečnosti však jde o odlišení osob - dodavatelů, s nimiž může být (ovšem spíše díky postavení příjemce dotace, resp. díky charakteru daného právního vztahu) smlouva uzavřena pouze na základě postupu dle zákona o zadávání veřejných zakázek, od jiných osob, na jejichž výběr se tento zákon nevztahuje. Uvedení určité osoby v rozhodnutí o poskytnutí dotace tedy samo o sobě nevyjímá vztah takové osoby s příjemcem z režimu zákona o zadávání veřejných zakázek.

K bodu 9 a 10

Zrušuje se výluka použití správního řádu soudního přezkumu rozhodnutí o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci ze státního rozpočtu. Následně je provedena legislativně technická úprava související se změnou číslování odstavců.

K bodu 11

Ustanovení o změně rozhodnutí je přesunuto do § 14o. Oprava zřejmých nesprávností se řídí obecnou úpravou ve správním řádu

K bodům 12 a 13

Jde o legislativně technické úpravy.

K bodu 14**K § 14g**

Řízení o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci ze státního rozpočtu vede poskytovatel. Kdo může být poskytovatelem, je upraveno v § 14 odst. 2 rozpočtových pravidel. Veřejnoprávní smlouvou může poskytovatel dotace nebo návratné finanční výpomoci ze státního rozpočtu převést některé svoje činnosti na právnickou osobu nebo jinou organizační složku státu. Činnosti budou přenášeny zejména na státní fondy (ve smyslu § 28 rozpočtových pravidel) a státní příspěvkové organizace. Pokud je poskytovatel dotace nebo návratné finanční výpomoci zřizovatelem státní příspěvkové organizace, může tuto organizaci k výkonu činností pověřit. Převáděny mohou být zejména administrativní činnosti, jako je shromažďování žádostí, jejich prvotní posuzování včetně návrhu pro poskytovatele na vyřízení žádosti. Vyhlášovat výzvu k podávání žádostí o dotace nebo návratné finanční výpomoci a vydávat rozhodnutí však bude moci pouze poskytovatel.

Pokud jde o dotace spolufinancované z rozpočtu Evropské unie, vyplývá z článku 123 odst. 6 a 7 nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1303/2013 možnost převést některé činnosti na jiné subjekty, s čímž je navrhované ustanovení v souladu.

K § 14h

Z důvodu možného velkého počtu žádostí o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci ze státního rozpočtu a s tím souvisejícího velkého počtu zcela zamítnutých žádostí je poskytovatelům umožněno oznámit tato rozhodnutí pouze veřejnou vyhláškou, a to pouze způsobem umožňujícím dálkový přístup, protože by pro všechna tato rozhodnutí v některých případech nepostačovala kapacita úřední desky. Jedná však pouze o možnost, které poskytovatelé mohou, ale nemusejí využít. Negativní rozhodnutí lze samozřejmě doručovat i jinými způsoby upravenými ve správním řádu.

K § 14i

V otázce účastenství je navrhována zvláštní právní úprava. Účastníkem řízení bude pouze konkrétní žadatel o dotaci nebo návratnou finanční výpomoc ze státního rozpočtu. Práva a povinnosti z rozhodnutí o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci budou svědčit pouze tomuto žadateli a nebude jimi dotčen nikdo jiný.

K § 14j

Odstavcům 1 a 2

Navrhuje se, aby dotace a návratné finanční výpomoci poskytované ze státního rozpočtu byly poskytovány na základě výzvy k podávání žádostí. Přínos výzvy by měl spočívat v informaci o tom, že určitý poskytovatel bude určité dotace poskytovat a na druhé straně by se tak mělo předejít podávání žádostí, které nemají naději v dotačním řízení uspět. Tuto výzvu bude vyhlášovat poskytovatel a nebude moci přenést vyhlášení výzvy na nikoho jiného (viz § 14g). Navrhuje se zákonem stanovit obsah výzvy, kterým by se měli potencionální žadatelé řídit. Výzvu je třeba zveřejnit způsobem umožňujícím dálkový přístup s tím, že dostupnost výzvy by měla trvat minimálně 30 dnů. Přínosem výzvy by mělo být, že všichni potencionální žadatelé se dovědí o tom, že určité žádosti o dotace nebo návratné finanční výpomoci je možné podávat.

Poskytovatel se musí ve výzvě vyjádřit, zda bude vyzývat žadatele k odstraňování vad žádosti, k dokládání dalších podkladů potřebných pro rozhodnutí o žádosti nebo doporučovat úpravu žádosti. Rovněž bude nutno vyjádřit, zda bude případně pokračováno v řízení s právními nástupci žadatele o dotaci nebo zda bude možno vyhovět žádosti, která již byla pravomocně zamítnuta.

Navrhované úpravě bude vyhověno i v případě, že výzva odkáže na veřejně přístupný dokument, který upravuje problematiku poskytování dotací (například Zásady pro poskytování dotací), případně který upravuje postup při odstraňování vad žádosti.

Odstavec 3

Pro zajištění rovných podmínek žadatelů o dotaci nebo návratnou finanční výpomoc je třeba přihlížet pouze k žádostem podaným až po jejím zveřejnění.

Odstavec 4

V taxativně stanovených případech, tj. opožděné podání žádosti, žádost podaná neoprávněným žadatelem a žádost trpící vadami, pokud není ve výzvě připuštěna možnost jejich odstranění, bude poskytovatel oprávněn řízení usnesením zastavit.

K § 14k

K odstavcům 1 a 2

Vyzývat k odstranění vad žádosti bude poskytovatel povinen pouze v případě, že se k tomu zaváže ve výzvě podle § 14j. Při velkém počtu žadatelů o dotaci, případně návratnou finanční výpomoc (někdy řádově tisíce žádostí) není možné, aby poskytovatel vyzýval k odstranění vad žádosti. Je i v zájmu příjemců dotací, případně návratných finančních výpomocí, aby

příslušné finanční prostředky byly rozděleny tak, aby je bylo možné ve vymezeném čase efektivně využít a aby příjemce mohl řádně dostát povinnosti dotaci finančně vypořádat.

Zaváže-li se poskytovatel k vyzývání žadatelů k odstranění vad žádosti (třeba i odkazem na jinou veřejně přístupnou metodiku týkající se odstraňování vad), pak k tomuto odstranění poskytne přiměřenou lhůtu. Nejsou-li vady odstraněny ani v takto poskytnuté lhůtě, poskytovatel řízení usnesením zastaví.

Odstavec 3

Pokud tak poskytovatel uvede ve výzvě, může kdykoliv v průběhu řízení vyzvat žadatele k doložení dalších podkladů, které jsou nezbytné pro rozhodnutí o žádosti. Při vyžadování dalších podkladů by však nemělo docházet ke zbytečnému obtěžování žadatelů, zejména těch, jejichž žádost bude nakonec zcela zamítnuta.

Odstavec 4

Poskytovatel může, pokud to výslovně uvedl ve výzvě podle § 14j, vyzvat k úpravě žádosti v situaci, kdy lze předpokládat, že upravené žádosti bude zcela vyhověno. V takovém případě bude posuzována upravená žádost. Navrženým postupem by mělo dojít k eliminaci částečného zamítání žádostí a tím k eliminaci rizika správních žalob ze strany příjemců. Nevyhoví-li žadatel o dotaci doporučení poskytovatele, bude posuzována neupravená žádost, o které poskytovatel meritorně rozhodne.

K § 14l

Navrhované ustanovení upravuje postup poskytovatele v případě smrti žadatele a jeho zániku přede dnem vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci. Poskytovatel uvede ve výzvě, zda bude posuzovat žádost i v případě právního nástupce žadatele. Na zpětvzetí žádosti se použije obecný postup podle § 66 odst. 1 písm. a) správního řádu.

K § 14m

Pokud nedojde z důvodů, které předpokládají dřívější ustanovení navržené novely, k zastavení řízení, vydá poskytovatel rozhodnutí ve věci. Rozhodnutím může být dotace nebo návratná finanční výpomoc ze státního rozpočtu zcela poskytnuta, anebo naopak může být žádost zcela zamítnuta. Je-li žádosti vyhověno částečně, je toto v rozhodnutí řečeno a v tomtéž rozhodnutí je žádost ve zbývajících částech zamítnuta.

V případě, že je dotace nebo návratná finanční výpomoc alespoň zčásti poskytnuta, je třeba, aby rozhodnutí obsahovalo povinné případně nepovinné náležitosti uvedené v příslušných ustanoveních § 14 rozpočtových pravidel.

K § 14n

Vydat rozhodnutí, kterým je dotace nebo návratná finanční výpomoc ze státního rozpočtu alespoň zčásti poskytnuta, je poskytovatel povinen v souladu s § 6 správního řádu vydat rozhodnutí bez zbytečných průtahů.

Rozhodnutí, kterým se žádost zcela zamítá, vydá poskytovatel nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy vydal veškerá rozhodnutí, kterými byly prostředky poskytnuty (tedy žádost nebyla zcela

zamítnuta). Tento okamžik je nejzazším možným okamžikem pro vydání takového rozhodnutí. Žádost je však možné zamítnout, a to i zcela již dříve. Vzhledem k tomu, že některá řízení o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci jsou ze své podstaty dlouhá, nestanoví se lhůta vyjádřená v počtu dní, jak je obvyklé ve správním řádu.

Den, kdy je rozhodnutí o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci vydáno, je rozhodným dnem pro posuzování otázek veřejné podpory.

S problematikou lhůty pro vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci souvisí i otázka jejího poskytnutí v případě, že původně neúspěšný žadatel o dotaci dosáhne změny rozhodnutí na základě výsledku podané správní žaloby, případně uspokojením své žádosti poté, co podal správní žalobu a poskytovatel provedl přezkumné řízení /§ 153 odst. 1 písm. a) správního řádu/. Pokud by bylo poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci ještě aktuální (např. neskončil by ještě rozpočtový rok u dotací financovaných pouze ze státního rozpočtu), mohlo by být vydáno rozhodnutí, kterým by bylo žádosti vyhověno. Pokud by poskytovatel neměl finanční prostředky v dostatečné výši v rámci příslušného závazného ukazatele, musel by je získat provedením rozpočtového opatření předpokládaného příslušnými ustanoveními rozpočtových pravidel.

K § 14o

Při posuzování žádosti o změnu rozhodnutí o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci ze státního rozpočtu se postupuje podle obdobných pravidel jako při posuzování žádosti o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci.

K § 14p

Poskytovateli se umožňuje, aby vyhověl nebo zčásti vyhověl žádosti, která již byla pravomocně zcela nebo zčásti zamítnuta. Podmínky, za kterých lze takto postupovat, musí být zveřejněny ve výzvě podle § 14j, na jejímž základě budou podávány příslušné žádosti. Dalším předpokladem postupu podle navrženého ustanovení je souhlas žadatele o dotaci. V navrhovaném ustanovení jde o obdobný postup, jaký předpokládá § 101 písm. b) správního řádu.

K § 14q

Odstavec 1

Řízení o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci ze státního rozpočtu se řídí ustanoveními § 14g až 14p rozpočtových pravidel. V otázkách výslovně neupravených rozpočtovými pravidly se použije správní řád s výjimkou výslovně uvedených ustanovení.

Nepoužije se ustanovení § 37 odst. 3 správního řádu, které stanoví, že nemá-li podání předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže správní orgán podateli nedostatky odstranit nebo ho vyzve k jejich odstranění a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu.

V navrhované novele rozpočtových pravidel je stanoveno, že k odstranění vad žádosti o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci ze státního rozpočtu nebude poskytovatel žadatele o dotaci vyzývat vždy, ale pouze když tak uvede ve výzvě k podávání žádostí o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci ze státního rozpočtu.

Dále se nepoužije ustanovení § 41 správního řádu, které upravuje navrácení v předešlý stav. Aplikace tohoto ustanovení správního řádu by vedla k prodlužování řízení o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci ze státního rozpočtu a v konečném důsledku by mohla znemožnit poskytnutí a použití prostředků takto poskytnutých ze státního rozpočtu.

Nepoužije se ani ustanovení § 45 odst. 2 správního řádu a to ze stejných důvodů, které jsou uvedeny u výluky § 37 odst. 3 správního řádu.

Z použití je vyloučeno také použití § 45 odst. 4 správního řádu. Žadatel o dotaci může svoji žádost upravit pouze na základě doporučení poskytovatele dotace nebo návratné finanční výpomoci ze státního rozpočtu. Upravování žádostí podle libovůle žadatelů by mohlo vést k nemožnosti rozhodnout v přiměřeném čase.

Rovněž se nepoužije ustanovení § 71 odst. 3 správního řádu, které upravuje lhůty pro rozhodnutí. Dodržet lhůtu 30 dnů pro vydání rozhodnutí není v dotačním řízení v zásadě možné. Bude-li dotace nebo návratná finanční výpomoc ze státního rozpočtu poskytnuta, pak je třeba rozhodnutí vydat bez zbytečných průtahů (§ 6 odst. 1 správního řádu). V případě neposkytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci je v rozpočtových pravidlech navržena lhůta pro vydání rozhodnutí v délce 30 dnů od doby, kdy bylo ukončeno rozdělování finančních prostředků poskytovaných na základě výzvy k podávání žádostí.

Z použití je vyloučen také § 80 odst. 4 písm. b) až d) správního řádu, který upravuje opatření proti nečinnosti. Některá řízení o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci ze státního rozpočtu jsou ze své podstaty poměrně zdlouhavá, přesto příslušný poskytovatel nečinný není. Vyjmenovaná opatření proti nečinnosti by ke zrychlení dotačního řízení nepřispěla, proto se navrhuje jejich vyloučení.

Vyloučeno je i použití ustanovení § 140 odst. 2 správního řádu, který upravuje společné řízení o žádostech, které se týkají téhož předmětu řízení, a to z důvodu, že v tomto případě je tento postup stanoven jako povinnost. Poskytovateli se ponechává fakultativní možnost vést společné řízení upravená v § 140 odst. 1 správního řádu.

Vyloučeno je také použití § 146 správního řádu (řízení o výběru žádosti), neboť v takovém případě by se vždy vedlo společné řízení o všech žádostech. V řízení o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci ze státního rozpočtu se vede v zásadě o každé žádosti samostatné řízení.

Některá ustanovení správního řádu nejsou výslovně vylučována, protože jejich použití nepřichází do úvahy (např. ustanovení o exekuci).

Odstavec 2

Řízení o poskytnutí dotace je koncipováno jako jednostupňové. Důvodem pro tento postup je zabránit neefektivnímu prodlužování řízení. Prostředky určené na dotace a návratné finanční výpomoci je třeba rozdělit co nejdříve, aby jejich příjemci mohli plnit účely, na které jim byly prostředky poskytnuty. Z téhož důvodu se nepřipouští ani obnova řízení.

Přezkumné řízení se nepřipouští, s výjimkou postupu podle § 153 odst. 1 písm. a) správního řádu. Navrhovaným řešením by mělo být předejito zahlcení rozhodovací kapacity nadřízených správních orgánů, zejména na úrovni ústředních správních orgánů, jejichž pravomocná rozhodnutí by (až na výjimku představovanou postupem dle § 95 odst. 2 správního řádu) příslušelo přezkoumávat ministrům nebo vedoucím jiných ústředních správních úřadů (§ 95

odst. 1 ve spojení § 178 odst. 2 správního řádu). Dále navržená úprava směřuje k eliminaci v praxi běžně uplatňovaného souběžného uplatňování podnětů k provedení přezkumného řízení podle správního řádu a žalob podle soudního řádu správního, resp. obecně nadužívání institutu podnětu k provedení přezkumného řízení (jehož uplatnění není oproti uplatnění správní žaloby zpoplatněno).

Navržená úprava usiluje při zachování přednosti soudní kontroly pravomocného rozhodnutí správního orgánu (zde poskytovatele) o žádosti o dotaci nebo návratnou finanční výpomoc připustit za podmínek ustanovení § 153 správního řádu (tzn. se souhlasem nadřízeného správního orgánu; v případě ústředního správního úřadu tedy ministra nebo vedoucího jiného ústředního správního úřadu) možnost uspokojit žalobce změnou nebo zrušením tohoto rozhodnutí v přezkumném řízení.

Zachována je možnost příjemce dotace podat správní žalobu k soudu.

K bodům 15, 16, 18 až 21

Jde o legislativně technické úpravy, které jsou vyvolány předcházejícími ustanoveními.

K bodu 17

Z kontrolního závěru z kontrolní akce č. 14/14 „Peněžní prostředky státního rozpočtu zahrnuté do kapitoly státního rozpočtu Všeobecná pokladní správa“ vyplynulo, že Nejvyšší kontrolní úřad doporučuje, aby se vláda a Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR intenzivně zabývaly tím, zda je účel prostředků uvolňovaných z kapitoly Všeobecná pokladní správa a zejména z vládní rozpočtové rezervy v souladu s účelem, který je určen rozpočtovými pravidly. Vládní rozpočtová rezerva je podle rozpočtových pravidel určena pouze ke krytí nezbytných a nepředvídaných výdajů.

Nejvyšší kontrolní úřad vyhodnotil, že některé prostředky poskytnuté z vládní rozpočtové rezervy neodpovídaly podmínkám stanoveným rozpočtovými pravidly pro financování z této položky, zejména se nejednalo o nepředvídané výdaje.

Termín nepředvídané výdaje není nikde definován a je navrženo ho nahradit pojmem „v zákoně o státním rozpočtu neobsažených“, čímž budou odstraněny pochybnosti a různé výklady tohoto pojmu.

K čl. II

O dotacích nebo návratných finančních výpomocích ze státního rozpočtu, o které bylo požádáno před nabytím účinnosti tohoto zákona, se rozhodne podle dosavadního postupu.

Výzvy k podávání žádostí o dotace jsou vyhlášovány i v současné době, kdy tento institut není v rozpočtových pravidlech upraven. Z důvodu co nejdřívější aplikace navrhované právní úpravy se navrhuje postupovat podle ní i tehdy, když výzva byla zveřejněna před nabytím účinnosti navrhované právní úpravy, ale žádosti budou podány až po nabytí účinnosti tohoto zákona.

Umožňuje se, aby poskytovatelé doplnili ve stanovené lhůtě výzvy k podávání žádostí o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci ze státního rozpočtu vyhlášené před nabytím účinnosti navrhovaného zákona o možnost vyzývat k odstraňování vad, vyzývat k doložení dalších podkladů, doporučovat úpravu žádostí, jednat s právními nástupci žadatelů a vydávat nové rozhodnutí o pravomocně zamítnuté žádosti.

K části druhé – novela zákona o podpoře regionálního rozvoje**K čl. III****K bodu 1**

Ustanovení § 18 odst. 6 písm. c) bylo upraveno tak, aby bylo zcela zřejmé, že monitorovací systém podle § 18 odst. 5 zákona se využívá pro informační zabezpečení činností a procesů souvisejících s doručením žádostí o dotace nebo návratné finanční výpomoci, rozhodnutí v řízení o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci, žádostí o platbu, změnových hlášení a dalších obdobných dokumentů. Úprava souvisí s novým ustanovením § 14h rozpočtových pravidel, podle kterého provádět úkony v řízení nebo doručovat písemnosti lze též prostřednictvím informačního systému veřejné správy, stanoví-li tak zvláštní zákon.

K bodu 2

V případě doručení prostřednictvím monitorovacího systému je třeba stanovit přesný okamžik doručení. Dle navrhované úpravy se bude jednat o okamžik, kdy se do monitorovacího systému přihlásí žadatel nebo jím pověřená osoba, která má s ohledem na rozsah svého oprávnění v rámci monitorovacího systému přístup k dokumentu.

Z důvodů procesní ekonomie a právní jistoty je dále upravena tzv. fikce doručení. Nepřihlásí-li se do monitorovacího systému žadatel nebo jím pověřená osoba ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byl dokument vložen do monitorovacího systému, považuje se tento dokument za doručенý posledním dnem této lhůty. Fikce doručení se neuplatní, vylučuje-li jiný právní předpis náhradní doručení.

K části třetí – novela zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací**K čl. IV**

Do § 7 byl doplněn nový odstavec, který výslovně vylučuje použití ustanovení § 14g až 14q rozpočtových pravidel na proces poskytování dotací.

K části čtvrté**K čl. V**

Nabytí účinnosti se navrhuje 1. ledna 2018.

V Praze dne 22. března 2017

Předseda vlády:
Mgr. Bohuslav Sobotka, v.r.

1. místopředseda vlády a ministr financí:
Ing. Andrej Babiš, v.r.